

Toimetus palub vabandust

Agraarteaduse 2000. a. 4. numbris on rubriigis "Mälestuspäevad" A. Benderi artiklis lk. 341 küljendusel jäänud välja viimane lõik. Toimetus palub vabandust. Avaldame artikli uuesti.

VALVE JAAGUS – 80

Valve Jaagus (neiuna Aamisepp) sündis jõulukuu 15. päeval 1920. aastal Jõgeval, kuhu vanemad olid samal aastal Harjumaalt kolinud. Tema isa Julius oli valitud äsjaloodud sordikasvanduse kartuli, juur- ja kaunviljade sordiaretajaks.

Valve Jaagus lõpetas Jõgeva 6-kl. algkooli (1935), Tartu Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumi (1941), Kehtna Aiandusinstituudi (1944, *cum laude*) ja Eesti Põllumajanduse Akadeemia Kaugõppeteaduskonna agronoomia osakonna (1956).

Nagu teisedki tookordsete aretajate lapsed, puutus Valve Jaaguski aretustööga kokku oma isa kõrvalt juba koolivaheaegadel. Iseseisva sordiaretajana asus ta Jõgevale tööle 1944. aastal. 1945. aastal nimetati V. Jaagus vanemteaduriks. Sellel ametikohal töötas ta 50 tulemuslikku aastat. Tema poolt või tema osalusel on aretatud kokku 25 köögivilja- ja marjasorti. Valdav enamus neist on kasutusel ka praegu. Redise, tomati ja aedhernesordid olid varem rajoonitud tookordse NSV Liidu teisteski kliimapiirkondades.

Lisaks sordiaretustööle tegeles V. Jaagus köögiviljakultuuride ja maitsetaimede kasvatamise agrotehnika uurimisega. See ainevaldkond andis materjali ka 1965. aastal edukalt kaitsitud kandidaadiväitekirjaks.

Kutsetöö kõrvalt oli V. Jaagus pikka aega Eesti aianduse ja mesinduse seltsi Jõgeva osakonna juhatuse liige (oli valitud ka nimetatud

seltsi auliikmeks). Ta oli paljude aiandus- ja käsitöönäituste korraldaja ja aktiivne osaleja.

Sõjajärgseil aastakümneil oli Jõgeva alevik kuulus oma iluaegade poolest. Siia sõideti lähedalt ja kaugelt vaatama Jõgeva Sordiaretusjaama teadurite R. Tamme, A. Adojaani, J. Sarve, H. Kotka jt. liigirikikaid, hästi kujundatud koduaedu. Ilutaimede kolleksioneerimine oli ka V. Jaaguse üheks hobiks. Tema aediirise sordikolleksioon oli kahtlemata vabariigi üks suuremaid, ahvatledes juunis kohale alati väga palju lilleilu nautijaid.

Tähelepanuväärsete teadussaavutuste ja ühiskondliku tegevuse eest oli V. Jaagust meeles peetud paljude autasudega. 1980. aastal omistati talle teenelise teadlase aunimetus.

Valve Jaagus suri 10. juunil 1995. aastal ning ta on maetud Raadi kalmistule Aamiseppa perekonna matmispaigale.

V. Jaaguse varasemaid biograafilisi andmeid võib leida: ENE 4. köide, Tln., 1989, lk. 31; EE 14. köide, Tln., 2000, lk. 103; Eesti aianduse bibliograafiline leksikon, Tln., 1989, lk. 40; Eesti põllumajandusentsüklopeedia 1. köide, Tln., lk. 309; ajakiri "Agraarteadus", 1990, nr. 4, lk. 462 ja 1995, nr. 4, lk. 502; Eesti teaduse biograafiline leksikon, Tln., 2000, lk. 435.

A. Bender